GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineca, Fói'a candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe ½ 5 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2½ galbini mon. sunatória.

Anulu XXXV.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tax'a timbrala a 30 cr. de fiecare publicare.

Nr. 8. **Brasiovu 7 Februariu 26 Ianuariu** **1872.**

MONARCHI'A AUSTRO-UNGARICA.

Transilvani'a.

Universitate de scientiu in Transilvani'a.

II. Amu premisu, Domnulu meu, ca unii ómeni nu voiescu se recunósca nici pana astadi lipsa de asiedíamente scientifice mai inalte pentru natiunea romanésca. Erá unu tempu, in care eu credeamu ca a voi se demustri asia ceva, ar' insemna ca voiescu se cari apa in mare. Vediu ca m'amu insielatu. Este rea consolatiune, ca in aceasi cestiune s'au insielatu si altii, ca inse totu este ceva. Uita-te, ca insusi dn. Mátrai ne spune intre altele cu mare sinceritate, ca si intre maghiari suntu destui, cari credu ca ar' fi unu lucru de nimicu a si mai vorbi despre universitate in Transilvani'a, apoi se vede necesitatu a demustra pe largu, ca dieu Transilvani'a are fórte mare lipsa, nu numai de universitate, ci si de unu politechnicu. Cine cunósce limb'a maghiara, se nu -si pregete a citi cartea lui Mátrai intréga si cu atentiune, din mai multe cause. —

Intr'aceea Mátrai are in vedere pe tóta popo'rimea Transilvaniei, se intielege inse ca in linî'a prima pe ai sei. Asia déra si noi ne vomu ocupa in urmatóriele mai multu numai cu ai nostrii.

Vedi-ca, uita-te, ce ne dicu nóne obscurantii: „Ja, das ist ganz was anderes Bauer!“ Romanii nostrii suntu inca „prosti“, pentru ei mai e inca cale fórte lunga pana la universitate.

Apoi bene, fia asia cum dicu cucuveicele, prosti se fimu. Déra cu se vedemu, catu au fostu de luminate si intielepte natiuni si alte popóra, pre candu li s'au deschisu universitati. Se intrebamu si aici istori'a; se premitemu totu acilea, ca cultur'a scientifica inalta nici una-data si nici la unu poporu alu pamentului nu a fostu regula generale, ci totudéun'a numai esceptiune, si inca in cele mai multe casuri esceptiune fórte trista. In Egiptu, in Calde'a, in Persi'a, Indi'a scientiele au fostu in anticitate monopolu alu castei popesci, care facea unu mare secretu din treusele. La elini scientiele n'au fostu de monopolu, ci din contra, ele se comunicau la ómeni de ori-ce conditiune; déra cati elini avea tempu si midiulóce materiali, pentru ca se póta petrece cate 5—6, inca si 10 ani in scól'a peripatetica fundata de Aristoteles, séu in academi'a remasa dela Plato, si asia mai departe. La Romanii antici inca potea invetia carte multa ori-si-cine, déra cati facea acésta? Sub ruinele imperiului romanu s'a ingropatu ori-ce scientia, si a inceputu se reinvia abia dupa vreo siepte sute de ani, éra pana atunci a domnitu preste tóta Europ'a intunerecul iadului, numai ici-colo mai remasese cate una candela abia liciuritória. Este inse fórte interesanta a sci, ca la poporale europene pre candu au inceputu a se destepta, a esí din intunerecu la lumina, acelu inceputu se facea cu fundarea de universitati. In Itali'a s'au fundatu primele universitati si s'au inceputu in secolulu alu 13-lea, unele si in alu 12-lea. Astadi Itali'a are 19 universitati, dintre care 15 se sustienu cu spesele statului. In Spani'a universitatea dela Salamanc'a -si reduce originea sa tocma la an. 1239. Astadi Spani'a are 10 universitati. In Portugali'a universitatea dela Lisabon'a s'a fostu fundatu in an. 1297. In Franci'a séu Franco-Galli'a siepte universitati -si reducu originea loru tocma in secul. alu 13-lea, 5 in alu 14-lea, dupa care s'au mai fundatu succesive alte 10. In Germani'a intréga suntu astadi 19 universitati, dintre care cele mai vechi s'au fundatu in alu 14-lea seculu. Asia de ecs. universitatea din Vien'a s'a intemeiatu in an. 1365, cea din Prag'a in 1348, cea din Heidelberg'a 1386, din Colони'a 1388, Erfurt 1392. Mic'a Elvetia avea pe la an. 1460 universitate in Basili'a, dupa care ea in tempurile nóstre -si mai fundá 1 la Bern si 1 la Zürich, unde are si unu politechnicu minunatu. Olandi'a, Angli'a, Sveti'a-Norvegi'a inca au cateva universitati fórte vechi. Inasi Rusi'a are optu universitati, dintre care cea mai vechia este de 70 de ani. Acelea suntu la Mosc'a, Dorpat, Casan, Chorkev, Petropole, Helsingfors, Chiev, Odes'a. Inca si in tierile austriace s'a toleratu cá se fia universitati, de si in comparatiune mai pucine la numeru decatu in alte staturi si multu limitate in activitatea loru. Pe langa universitatile dela Prag'a si Vien'a care suntu cele mai vechi, mai este 1 in Gratiu si 1 in Enipontu (Innsbruck), éra in tierile polóne ale monarchiei la Leopole si la Cracovi'a. Adica cu totulu 6 universitati. In Ungari'a propria numai cu mare greutati a potutu prinde radecine una singura universitate, si aceea inca numai dupa cateva incercari desierte ale unoru regi straini, precum au fostu Ludoviciu I. de Anjou (francu), imperatulu si regele Sigismundu (germanu), care fundase asia numit'a academia Istropolitana, apoi regele Mateiu Huniade (romanu), care a fundatu in Bud'a unu institutu numitu Studium generale. Tóte acelea incercari au cadiutu, pentruca ungurii nici una-data n'au prea aratatu gustu si zelu pentru scientie. Progresele care s'au facutu la unguri pe terenulu scientificu, suntu in partea cea mai mare producte ale talenteloru straine, ale unoru renegati, séu esite dela nisce barbati cari se tragu din nationalitati amestecate, ceea ce se póte comproba cu multime de ecsemple.

Greci'a cea mica are una universitate.

Croatii fundara una mai antiérti.

Insii turcii au institute superiore de scientie si inca vechi.

Numai Transilvani'a este lipsita de universitate. O va avea si aici elementulu ungurescu. Éra celu romanescu se nu o aiba? Pe semne ca nu, ci romaniloru se le ajunga asia numitele popandosii de 6 luni si pedagogii de cate 6 septemani, precum cam erá inainte de 1848.

Cu catu au fostu mai cultivate alte popóra inainte cu 1—2—3 sute de ani, decatu suntu romanii astadi? Mai tóte au fostu multu mai barbare pe atunci, decatu ar' fi chiaru si turcii din dilele nóstre; cu tóte acestea, fruntasii popóraloru au recunoscutu necesitatea scóleloru inalte.

Asia déra se nu créda cineva, cumva, ca prin infiintiarea de universitate ungurésca la Clusiu li se voru astupa gurile romaniloru si ca ei nu voru cauta se aiba universitate, éra deuna-camdata academia romanésca separata, propria a loru. Dupa datele statistice culese dela gimnasiele transilvane de tóte confesiunile pe 5—6 ani din urma, in acelea invetia intre 1700—1800 teneri de nationalitate romanésca, acestia in Transilvani'a. In Banatu, Ungari'a si Bucovin'a trebue se fia celu pucinu inca pe atati studiosi romani, éra deschidiendu-se facultati mai inalte de scientia, numerulu loru va merge totu crescundu, anume voru inainta mai multi pana in clasea suprema, in care se depune asia numitulu ecsamenu de maturitate séu de bacalaureatu, spre a trece apoi la vreuna facultate, pe care o voru avea aici in tiéra, in apropiare, in vreuna cetate séu opidu, in care scumpetea nu este asia enorma cá in afara, si unde parentii inca ar' poté supravegheia mai de aprópe portarile loru, pentru cá se nu o patia precum patiescu mai multi cu fílii loru tramisi in strainatate, unde toca averile parentesci si uneori chiaru partile cuvenite celorulalti fratiesci, fara cá se invetie ceva, ci alegundose din unii cá aceia adeverata plaga pentru familia, uneori tocma si pentru natiune.

Adeveratu ca dintre unguro-secui invetia pana acum cate 4400—4500 teneri pe la gimnasie, dintre cari ajungu a depune ecsamenu de maturitate cate 180—200, candu din contra, din tenerii romani abia lu depunu cate 50—60. Acesta este unu reu in defavórea romaniloru, elu inse -si are medicin'a sa sigura. Se va schimba situatiunea, si atunci gimnasiele romanesci se voru inmulti conformu trebuintiei simtite de natiune, éra numerulu scolariloru gimnasiali va cresce neincetatu, si maturitatea voru se o depuna in alte proportiuni, multu diferitórie de cele de astadi. Scientiele matematice si naturali in Transilvani'a si Ungari'a suntu acum cá totudéun'a tractate in modu fórte vitregu, din care causa multi teneri trecundu la gimnasia din alte tieri, de regula perdu cate unu anu intregu. Acestu reu inca trebue se se correga in vreunu modu óre-care si inca radicale, pentru cá teneriloru ajutati de acelea scientie se li se deschida cu atatu mai multe cariere in viéti'a publica si anume pe terenulu celu fórte intensu alu industriei si alu technicei. Mai in scurtu, generatiunile -si voru sparge ele insele cararile. —

Organisarea in comitatulu Turdei.

In aceste tempuri vitrege, candu poterea bruta sugruma ori-ce espresiune nationala, credu, ca nu i fara interesu de a fi din candu in candu informati despre tóte miscamentele nationali, ce se ivescu ici colo. Deci -mi iesu vóia a resume pre scurtu activitatea inteligentiei romane din Turd'a si din intregu comitatulu, desvoltata facia cu congregatiunea comitatensa din 22 Ian. a. c.

Inteligentî'a romana din Turd'a si giuru pentru a-si asecurá celu pucinu a 5-a parte din comitetulu comitatense tienendu in 3 Decembre, o conferintia a alesu mai multe comisiuni, pre cari le au insarcinatu a se ingrigi, cá la alegerea membriloru comitetului comitatense toti romanii indreptatiti se-si ecsérceze drepiulu. Mai departe venindu pre tapetu intrebarea, ca óre in privinti'a alegerei membriloru pentru comitetulu comitatense se se pactieze cu vreo partita ungurésca? Scriitoriulu acestoru basatu pre esperienti'a de tóte dilele, ca de cate ori au pactatu cu ungurii, totudéun'a ne au insielatu, au fostu absolutu in contra ori-carei pactari, — maioritatea inse, luandu in considerare periculu, la care suntemu espusi in privinti'a limbei, de nu voru avé celu pucinu a 5-a parte din comitetu, a fostu pentru compromisu intru atata, incatu acel'a ni s'ar oferi si incatu prin elu nu ar' suferi demnitatea nationale. De si, dupa cum vedeti, amu facutu tóte, totusi in intregu comitatulu abia ne au succesu a alege 42 membri pentru comitetulu comitatense. Din acestia dupa verificare

dér' inainte de congregatiune, murindu 2, amu remasu cu 40 membri alesi si 11 virili. Totalitatea comitetului comitatense constandu din 294 de membri, ce potea face romanii cu fractiunea loru de 51 in contra unei maioritati atatu de precumpanitórie?! Cu tóte aceste romanii nu au desperatu. Inteligenti'a romana din Turd'a a alesu unu comitetu, pre care l'a insarcinatu a se pune in contielegere cu membrii fruntasi romani ai comitetului comitatense spre a esperá cá toti membrii romani se partecipe la congregatiunea conchiamata pre 22 a l. c. Cu placere trebue se constatezu, ca provocarea turdenilora au fostu intempinata de cea mai buna primire, si din cele mai departate parti ale comitatului, precum dela Reginu si Topliti'a au grabitu toti romanii catra Turd'a asia, incatu inainte de congregatiune cu o di mai toti romanii sosisera la Turd'a si astfeliu fù posibile, cá inca in 21 demanétia se potemu tiené o conferintia preliminaria la locuintí'a d. advocatu Dr. I. Ratiu, unde coadunati, alegundusse de presied. Dr. I. Ratiu, de secretariu d. Ludovicu Ciato si dechiarandusse conferinti'a de constituita, se procede la ordinea dilei.

Presiedintele in o vorbire meduósa insocita de complacerea intregei adunari propune atatu pentru agendele conferintiei presente, catu si pentru acelora venitórie solidaritatea. Se primesce unanimu. Dupa aceea aratandu in termini chiari, ca noi de noi in privinti'a alegeriloru amploiatiloru abia vomu poté are cevа resultatu, pune la votu, se se pacteze séu nu in ast'a privinti'a cu vreo partita ungurésca? accentuandu totuodata, ca pactulu se referesce numai la actulu alegerei presente, fara cá pentru romani se resulte ceva de oblegamentu si pentru alte cause ori pentru venitoriu. Se primesce a se pactá cu acea partita, care va garantá mai multu sustienerea intereseloru nóstre nationali. Pentru casulu nepactarei se decide a se votá numai, numai pentru acei romani, pre cari i va desemná conferintí'a. Presiedintele reportandu, ca inteligenti'a romana din Turd'a la provocarea comitelui supremu s'au si demisu in nescari negotiari preliminarie conditionate dela aprobarea conferintiei generali, cu care ocasiune comitele supremu in contielegere cu alti capi de partita pentru casulu pactarei garantá romaniloru 7 posturi prin postulu: de presied., assesoru si notariu la scaunulu orfanale, 1 subnotariu si 3 judi procesuali in cerculu de diosu; pune la votu déca suntu de a se continuá negotiarile ori nu? Decidendose a se continuá se si esmite in privinti'a asta o comisiune de 3, cu indrumarea, cá prelunga oficiale promise se esopereze celu pucinu unu postu de jude procesuale si pentru cerculu de susu. — Comisiunea cu dorere au reportatu, ca ast'a incercare a sa a fostu sedarnica, finduca ungurii deakisti nu au voitu a face concesiuni; atunci conferinti'a pentru a nu espune pre celi 7 indrifdi (deja candidati din partea sa) au otaritu a se face inca ultim'a incercare, si au indrumatu pre comisiunea de 3 se faca canoscutu partitei drepte, ca romanii suntu inclinati a acceptá si cele 7 posturi numai, sub conditiune cá in cerculu de diosu se fia numai 2 judi personali, éra alu 3-a se fia de in cerculu de susu. Mi este imposibilu a ve descrie indignatiunea si consternarea conferintiei romane, candu din reportulu comisiunei a intielesu, ca deakistii nici acésta bagatela concesiune nu voliescu a o face si ca drépta pre sub mana si au inceputu negotiarile cu stangacii. Atunci: conferinti'a vediendusse atatu de marsiavu inselata, au otaritu a intrerumpe tóte negotiarile, si de si nu areamu nici o sperare de a scóte ómenii nostri, totusi pentru salvarea onórei nationali s'a decisu a se votá numai pentru romanii designati de conferintia. Intre astfeliu de auspicia au sositu si diu'a congregatiunei. Nu voiu reproduce tóte agendele acesteia fara me restringu la enarerea celoru momentóse pentru noi, precum suntu: ca la propunerea Dr. Ratiu bassta pre § 2 din legea nation. s'au primitu, cá protocolulu se se pórte si in limb'a romana; si ca totu Dr. I. Ratiu in intielesulu § 46 din statutulu municip. au insinuatu cu 24 óre mai inainte in scrisu comitelui supremu o propunere, care au fostu in intielesulu legei afisiata si pre usia notariului, referitória la modificarea legei **unfunel** Transilvaniei cu Ungari'a, va se dica referitória la autonomi'a Transilvaniei, finduca erá de prevediutu, ca membrii romani voru fi lipsiti de ocasiunea de a póte in congregatiune debutá pentru propunere, asia urmatorii: Mih. Crisianu, G. Lazaru, I. Brancoveanu, Ios. Moga, Iac. Calianiu, P. Vlas'a, Alex. Butrariu, Dem. Lupu, I. Popescu, Teodoru Gascriviu, Ios. Fincu, Mih. Stroja, Teodoru Cristea, Dan. Mateiu, Mih. Neagu, Vas. Lupu, Vas. Gligʼa, Vas. Capusianu, Leone Baritiu, Ieremia Popu-Hersianu, I. Dombradi, Mih. Illyes, Petru Poppu, Sim. Moritz, Georgiu Vlasa, Ioane Moga. 27 de membri cu d. protopopu Mih. Crisianu*) in frunte au dechiaratu in scrisu comitelui supremu, ca sprijinesce propunerea Dr. I. Ratiu. Finduca in cele din antaniu 2 dile din lips'a tempului propunerea Dr. Ratiu nu veni pre tapetu, éra a 3-a di abia a mai remasu, cá la 20 membri, motivarea propunerei s'a amanatu pre congregatiunea venitória, ce se va tiené in ultimele dile ale lui Februariu**).

Remane se ve amintescu inca despre resultatulu alegeriloru. Acel'a si la noi cá si in alte comitate e catu se póte de reu din 31 de posturi din gratia (!) s'au conferitu 4 si romaniloru, éra restulu de 27 s'au impartitu fratiesce intre deakisti si stangaci, — si astfeliu in comitatulu Turdei, unde $^3/_4$ din locuitorii suntu romani, unde romanii de 3 óri prestéza atata dare, militia si alte servitia statului, ne vedemu in unu modu atatu de brutalu si batujocuritoriu lipsiti de tóte beneficiele. Fia-mi iertatu inainte de a inchiá se ve potu scrie ceva si imbucuratoriu si anumitu: Romanii din Turd'a si giuru vediendu, ca pentru perderea materiala au reportatu o invingere stralucita morala, incatu adica pentru tóte afacerile de interesu nationale **s'a primitu solidaritatea,** in semnu de bucuria pentru acestu triumfu au datu in onórea fratiloru romani din cerculu de susu unu banchetu splendidu, la care afara de membrii comitetului au partecipatu tóta inteligenti'a din Turd'a si giuru. Petrecerea a fostu catu se póte de intima si cordiala. Toastele inca nu au lipsitu, mai insemnate au fostu, cari s'au tienutu pentru solidaritate, concordia, pentru barbatii de incredere si pentru alte scopuri nationali. —

*) Despre care cu bucuria constatamu, ca au datu cele mai evidente probe despre patriotismulu seu angagianduse si pentru venitoriu pentru tóte causele nationale. —

**) Pana atunci ve provocamu a ne impartesi propunerea in totu cuprinsulu ei din 99 de cause.

Red.

Turd'a 1 Febr. 1872.

„Magyar Polgár" in Nr. din 27 alu l. tr. publicá din pén'a corespondentelui seu anonimu din Turd'a unu articulu referitoriu la cea din urma congregatiune comitatense. Nu voiu se reflectu la tóte asertiunile nefundate ale acelei corespondintie, fara me restringu a o face acésta in privinti'a acelora ce ne atingu pre noi. Si anumitu anonimulu reportandu despre resultatulu alegeriloru dice: ca romanii s'au alesu 6, toti cati erau capaci (megállitott tiszti nérsorban felvetünk közülök 6, a képeseket mind) negu, ca s'ar fi alesu 6 romani, finduca judii procesuali Deák Sándor si Logyi József, pre cari ii clasifica de romani, nu suntu romani; nu numai conferinti'a romana nu ii a recunoscutu de atari; dér' insusi respectivii s'au declaratu in deosebite ronduri a se tiené de descendentii lui Árpadu, din care causa comitele supremu inca ii a candidatu cá pre unguri. Vorb'a: ca celi capaci toti s'ar fi alesu, nu o intielegu, finduca nu sciu despre ce capacitate vorbesce, de cumva nu intielege capacitatea arpadismului, in casulu est'a are cuventu; de cumva inse intielege capacitatea castigata prin studiu indelungu si caracteru nepatatu, atunci asertiunea sa o déclaru de o **calumnia nerusinata,** finduca prelunga cei 4 romani alesi au mai fostu candidati, inse nealesi 5, dintre cari unulu e doctore in dreptu si advocatu, 2 au ocsamenulu judiciale practicu, celialalti 2 inca suntu juristi absoluti si cu ocsamene de statu, prin urmare, asia credu, ca ar' fi prestatu mai multa garantia de a-si duce oficiulu cu acuratetia, decatu Dávid András, Deák Sándor et comp., cari prelunga lipsa de studia mai au si alte sminte, pre cari de asta-data nu le vomu ventilá. Corespondentele se face a scrutá motivulu, pentru care romanii au votatu numai pre romani si dice: De cumca acést'a procedere provocatória a avutu de scopu se destepte in unguri resbunarea, s'au insielatu tare, finduca ori-catu ar' vré unii romani se aiba unu singuru datu, pre care se-si póta basá incriminarile, ei totusi nu se voru rapi de simtiulu resbunarei, fara si pre venitoriu nu voru incetá de a multiumi nationalitatile (!). Nu intielegu, ca dupa o portare atatu de ioiala, cum a fostu a ungurilora cu noi, cum póte are atata impertinentia de a sperá, ca romanii voru sarutá man'a acelora, ce i palmuescu!—

Unu ecsemplu.

„Numai inceputulu e greu."

Inca adi véra amu cetitu in diurnalele nóstre nationale, ca romanii din grandiosulu comitatu alu Bihorului s'au constituitu in unu comitetu romanu nationalu. Acum vedemu fructele acestei insociri nationale, vedemu urmele imbucuratórie ale unei solidaritati adeverate nationale. Totu cu acest'a ocasiune inse ne amu convinsu pe deplinu si evidente si despre acea, ca una partita, una natiune, fia catu de puternica, fia catu de numerósa, este debila nu numai, ci chiaru póte fi si desconsiderata cu totulu prin neintielegere, prin nesolidaritate.

In dilele trecute adica a decursu alegerea oficialiloru comitatensi ai comitatului Bihoru. Partit'a nationala a acestui comitatu, constatatória, se precepe prin alegere buna si tactica, din barbatii cei mai probati si cunoscuti, din romanii nationali cei mai resoluti si neinficiabili, s'a convocatu de tempuriu spre consultare despre pasii, cari suntu de a se face la alegerea oficialiloru. S'a compusu list'a candidatiloru romani si s'a otaritu cá membrii presenti romani (60) ai comitetului comitatensu se voteze toti pre candidatii loru.

Altu cum inse stá tréb'a intre partitele maghiare. Ungurii bihóreni, legiunea stangaciului Colomanu Tisza, s'a desbinatu in dóua partite. Un'a voia se aléga pre unu romano-fagu intregu, ér' cealalta pre unu mai moderatu (Beóthy), de vice-comite. Vestea sa latita cu iutiésl'a fulgerului si a implutu lumea maghiara cu spaima panica, ér' din partea lumei celeialalte resuná una voce cu trieratória, voce celoru **solidari, uniti si drepti,** vocea poporului romanu, care, aci, aci erá se fia macinatu, tocmai pentru tari'a, **resolutiunea si constanti'a** sa ecsemplaria (déca stangacii nu se desbinau).

Deakistii, multi, pucinei cati suntu, s'au alaturatu langa celu moderatu (pentru ca e catolicu) si acum castrele erau de poteri egale. Ce se faca?

Fug'a ungurii cei poternici si ingamfati, fug'a la falang'a romana, rogandu-o ambele partite cu manile catra ceriu, se **decida lupt'a.**

Nu suntemu unélta, respundu bravii capitani, acum ve aduceti aminte, ca si romanii au ingrasiatu cu sangele loru pamentulu acest'a, mosi'a lui Marianu; ca si aici suntu romani, mai inainte batujocuriti si desconsiderati de voi, caror'a va datu sórtea pana acum poterea in mana.

Nobilu este romanulu, de ginte nobila; romu decide lupt'a torturatória, precum nu arare-ori amu mai decis'o pre plaiurile acestea romane; dér' se vedemu, care ni dati garantie mai secure, ca lupt'a nóstra, nu o veti resplatí éra cu insielare, batujocura si fictiuni.

Partit'a beóthiana erá mai conscientiósa si -si dede cuventulu celu mai sacru de onóre, a respectá pre romani cá romani in comitatulu acest'a si pretensiunile loru legale romane ale implini fara vreo reserva.

Romanii i au intinsu drépt'a si invingerea a fostu a celoru intielesi. 16 candidati (modestu numeru) a avutu partit'a romana nationala si toti fura alesi cu maioritate absoluta dimpreuna cu locurile defipte pentru acesti candidati de aceasi partita. Se fi fostu inca teneri cualificati romani si acestia erau primiti.

E bine, fórte bine de insemnatu, ca episcopulu Oradei mare, carula intru adeveru acum odata i se póte dice **bravulu Iosifu Popu-Selagianu,** sub decursulu intregului acestui actu insemnatu, a tienutu cu tóta **resolutiunea si influinti'a sa pre langa natiunea sa romana.** Prin acest'a a doveditu pana la evidentia, ca fiindu romanii bihoreni solidari, neconfesionali si disciplinati, elu totudéun'a va fi cu ei intru tóte pana la mórte. Acest'a fapta nu numai e imbucurátória, bunu omenu, ci ne indreptatiesce si a sperá, ca de aci incolo, liberu fiindu de ministrii servili si falsi, se va nesui asi implini cu zelu detoriutiele sale sacre ca **episcopu romanu;** va staruí pre langa convocarea sinodului episcopescu oradanu, a congresului bescericescu, imbunatatirea sortii profesoriloru si a gimnasiului romanu din Beiusiu (de ce e s'a si cam apucatu) s. a. m.

Onóre deci vóua romani bravi bihoreni, onóre comitetului partitei romane nationale, care ai sciutu veghia si conduce tréb'a romaniloru si ai mantuitu numele si respectulu romanu in Bihari'a.

Onóre si celor'a, cari totusi mai au simtiementu curatu pentru caracteru si cuventu de onóre.

Si in fine de trei ori onóre si lauda tie bravule episcopu. Se traiesci multi ani sanetosu, déca vei trai totu asia!

Ér' voi liliaci, cosmopoliti, confesionalisti, reutatiosi, fricosi, lasi si desbinatori priviti la Bihari'a romana si ve pocaiti? Priviti la Orade si ve scuturati si ve indreptati? —

V. . .*

Amu repetitu de multe ori in „Gaz.“, formati romanilor in plena solidaritate partita nationale de sene statatória, ca veti fi considerati si respectati de toti; ér' alaturandu-ve la una séu alta partita veti remané matur'a loru. Esemplu lu vediuramu.

Dela diet'a Ungariei.

„Déca noi voimu se dobendimu nationalitatile“, calea e acea „că se le familiarisamu intr'unu modu svavu cu referintiele maghiare“, dice Deák in dieta. Asia cantara maghiarii incependu dela 1865 incóce, ma se pusesera si oficiósele maghiare cu tótele spre a atrage pe romani la credenti'a séu mai bine ca cadelniti'a maghiara; apromitea si asecura, ca se mergemu numai la diet'a din Pest'a, ca acolo ni se voru reabilita si reintari si drepturile politice nationali din 1863, si candu colo, éca-ne scosi si din rondulu considerabililoru si priviti de non ens politicu nationale! „Svaviter in modo, fortiter in re“, nu sciti, ca e maxima maghiariloru, de candu au venitu din Tartari'a, si suavulu lui Deák insemnéza atata, catu, se nu i sparíamu deodata, ci cu momele se i aducemu a se incovoia referintieloru maghiarisatórie. Dovada e imediat'a fapta a dietei:

In siedinti'a din 24 Ian. urmata dupa cuventarea lui Deák d. Demetriu Ionescu pledéza pentru propunerea, că se se dé gimnasiului din Beiusiu, că gimnasiu nationale, intre 1 milionu de romani, subsidiulu de 4000 fl. si tocma se provocá si la cuvintele de eri ale lui Deák. Deák amutise la fapt'a vorbei de eri, si camer'a respinse frumosu acésta propunere, atunci, candu pentru natiunea romana nu se afla nici unu institutu mediu de cultura redicatu din tesaurulu statului. Si totusi patriistii -si s'aru din pele, ca acum au prinsu pe Christosu de pitióre, pentruca éca, cum vorbi Deák, fara a face in fapta catu de pucinu pentru natiune, éca, ca guvernulu vre se tracteze cu romanii si se faca concesiuni, prin comitate, la judecie, pe care inse le vediuramu, incatu le amu si deochiatu, ca ne au despoiatu, si din ce eramu inainte de organisare, incatu o suma de inteligentia romana remase aruncata din oficia pe strate. Apoi „Patri'a“ totu -si provóca pe prostii de romani, că se fia si mai sinceri si cu tóta increderea catra cei ce -si batu jocu de ei! Fapte mai antaiu! garantii prin lege stabile, atunci se vorbésca gur'a ce simte anim'a, dér' nu vorbe din punga. —

Vomu vede, cum va respunde camer'a si la representatiunea comitatului Zarandului, care primindu adres'a cetatei Clusiu indreptata catra dieta, spre a o sprijini si Zarandulu, romanasii zarandeni facura acésta cu sdausu, că la universitate se fia si limb'a romana oblegatória la propuneri, pre candu clusianii uitasera de limb'a romana si numai că de batere de jocu se tractă — 003.

Alta e parol'a celoru ce voru a fi vii: Credentiosi statului, dusmani neimpacati partitelor, ce -si batu jocu de credentiosii statului, pana se voru indrepta in fapta, se dovedimu, ca sufletu de strainu nu ne mai póte representa nicairi pe noi romanii, ca cu momele nu ne mai póte insiela, ci clara pacta boni amici si fapte, apoi pretensiuni de incredere.

Din sied. din 25, 27 n'avemu ce relata. In sied. din 30

Iosifu Madarász interpeléza pre ministrulu de cultu si instructiune publica, déca este aplecatu a presentá, de si nu in sesiunea presenta, celu pucinu in cea venitória, unu proiectu de lege despre modificarea despusetiuniloru legei instructiunei poporale din an. 1868, care s'a pretinsu de repetite ori, — si in specie despre modificarea despusetiuniloru referitórie la normarea salarieloru pre sém'a invetiatoriloru scóleloru poporale si la oblegamentulu militariu alu invetiatoriloru din cestiune. — Interpelatiunea se va comunicá ministrului concerninte.

— Br. Iuliu Nyary presenta nunciulu camerei magnatiloru, dupa care acést'a a acceptatu nemodificatu proiectulu de lege despre spesele pentru administratiunea jurisdictiuniloru. Se va asterne Mai. Sale spre sanctionare.

Reportorulu comisiunei petitionarie, Ign. Hajdu, pune pre biuroulu camerei reportulu acestei comisiuni despre petitiunile cuprinse in consemnatiunea 56. — Reportulu se va tiparí si pertractá in siedinti'a de Joi, 1 Febr.

Reportorulu comisiunei finantiarie, Col. Szell, pune pre biuroulu camerei prolectulu de lege despre bugetulu de pre anulu 1872. — Se va trece la sectiuni. —

— Novel'a de alegere restringe libertatea si se crede, ca consulu se se faca mai mare; ér' pentru cá reactionarismulu se póta prinde radecini, period'a alegerei deput. se se prelungésca la 5 ani, nu cá pana acum pe 3. —

— Partit'a deskiana face multa grigia regimelui de catuva tempu incóce, si regimelui, dupa unu telegramu din 1 Febr., ei vine a desface diet'a inainte de decurgerea terminului. —

Croatii, barbatii de incredere ai partitei nationale, conferescu éra cu Lonyay. In 1-a Febr. dupa o lunga conferintia se pregati calea la o transactiune, in care casu, se crede, ca in locului banului Bedecovic de acum se se puna cont. Nugent, ér' in Pest'a se crede, ca Mihailovics, Croatii, dupa cuprinsulu memorandului loru pretendu si reincorporarea granitiei militarie, regularea cestiunei fiumane in favórea croatilorn, responsabilitatea celoru 3 consiliari de lunga banulu, si ceru mai multu decatu cele 2,200.000 fl. pentru necesitatile tierei in bugetu, despartirea fonduriloru si fundatiuniloru de catra cele maghiare, si dieta autonóma. La aceste diurnalele opositionali maghiare observa, ca atatea se potu concede, numai croatii se mérga la diet'a in Pest'a, pana candu se voru pertracta causele comune pentru ambele tieri, apoi potu merge la diet'a loru.

Intr'accea partit'a maghiarona, serritória, a si inceputu a-si desemna candidatii viitori si misca tóte, dór' voru reesi ér' de aupra, ca atunci nationalii suntu desarmati; inse acestia suntu statornici, voru a perdura si nu voru trafica cá maghiaronii cu drepturile nationali; ér' in fine totu voru reesi, ca numai pentru postulatele nationaliloru se recunosch si necesitatea negotiarei; maghiaroniloru numai le poruncescu stapanii, si ei asculta cá creature tereitórie. — —

AUSTRO-UNGARI'A. Vien'a 3 Febr. Inca nu se scrie, ca nevói'a cu polonii s'ar fi complanatu; atata inse scriu diariale galitiane, ca polonii pórta frica, ca jidanii cu rutenii voru avé $^2/_3$ deputati la senatulu imp., déca se va aplica legea de alegeri directa, si de acea pentru primirea resolutiunei loru, nu -si voru espune supremati'a in Galiti'a. Regimulu in astfeliu de casu e resolutu a disolve dietele Galitiei si Boemiei si a escrie alegeri directe. Indesiertu, ca-ce precum romanii transilvani, neluandule Ddieu mintile, nu se voru multiumi nici odata, pana candu li se voru recunósce drepturile proprie, avute in 1863 in tiér'a sa, asia nu se multiamesce nici unu poporu cu cocolosiri traficatórie in contulu supremastitiloru. Fortia! Indelungu ea nu póte dura, ca in fine despéreza si ea fara face adeverata si orce furtuna o reduce, cum a redus'o si pe cea a absolutismului. —

Comisiunile lucréza, cea finantiaria a primitu o resolutiune, ca regimulu se fia provocatu a inteti negotiari cu regimulu maghiaru, cá scaderile sistemei de contributiune la spirituóse si zacharu se se ecsamineze si se se supuna senatului imperiale in proiectu. Póte ca se voru mai inteti si alte mesuri cu ungurii. —

Cronica esterna.

ROMANI'A. Camer'a se ocupa cu lucruri, cari caracterisa una epoca reactionaria. Se facu adica propunere, cá bustulu asasinatului Barbu Catargiu se se aduca indata in camera, si se se escrie 100 mii lei noi pentru celu ce ar' descoperi pe criminalulu ucigasiu. Camer'a face unu lucru nationale, de escriea unu premiu de atata suma pentru celu, ce va descrie faptele nationali ale lui Barbu Catargiu si alu intregei lui partite cu principie reactionarie, cá se se scia, déca si cine merita din ei onórea adunarei nationale romane, ér' nu a reactionariloru. — Arestarea in Brasiovu a lui Bogáthi, care dupa „Tromp.“ n'a fostu adjutantu alui Voda Cuza, ci unu despoitoriu, dede ocasiune la acésta pornire.

Adunarea generale a actionariloru strousbergo-bleichröderiani a primitu conventiunea pentru calile ferate. Societatea a decisu, ca posesorii de obligatiuni, cari nu voru intra in societatea de actiuni se se desdaunéze numai in proportiunea cu sum'a evaluarei lucrariloru finite si a materialului, scotiendu-se datoriele din trecutu. Cupónele dela 1 Ian. si 1 Iuliu 1871 se fia platite din sum'a dela fostii concesionari si societatei, inse cele din 1 Ian. 1872 nu voru poté fi achitate. —

Una pestilentia mare mai irupse in Romani'a, pestilenti'a reactionaria de a persecuta libertatea presei si francheti'a barbatiloru liberali nationali. —

In constitutiunea Romaniei, ce face epoca in Europ'a cu frumósele ei libertati, se afla adeverat'a libertate a presei, fara cautiune, ma si fara auctorisatiune prealabile, fara censura si delictele de presa -si afla corectivulu celoru eronate ér' prin presa; cugetarea libera e unu motoriu la o inaltiare rapede a natiunei la sublimitatea chiamarei ei; inse, nu precepemu, cum de astadi, sustandu acea constitutiune, incepú deodata a se persecuta pres'a, arestandu-se afara de redactorii „Suveranitatei“, „Ghimpelui“ etc. etc. acum si alu „Adeverului“ din Iasi. Fantom'a neodihnitória e: „Congrés de la Presse Roumaine“, esitu acum si in editiune francesa in Iasi la Georghiu. Amu cititu conclusulu congresului presei romane. Cine nu l'ar subscrie, n'ar merita a porta nume de romanu, si totusi unu preutu devotatu luminei natiunei N. Grigoriu Musceleanu deveni despopitu, pentruca a luatu parte la acelu congresu, ca vedi dómne canónele nu érta pe preuti se faca politica, pre candu metropolitii din Romani'a au fostu si suntu presedinti senatului politicu. Ce farisaismu! N. Ionescu, prof. de universitate, pentruca e liberale, destituitu! Profesorii liceului dela Botosiani destituiti, si alti liberali scriitori urmariti si sicanati. Cum voru innaltia aceste mesure curagiulu si francheti'a romanului spre a se poté aventa la cultura inalta si la fericire milenaria!! Se nu ve bata Ddieulu popóreloru pentru absusurile ce faceti, candu ve aflati liberi, cá se nu apucati cumva sub vérga de feru a strainiloru impetriti la orce respectu de umanitate, ca atuncia ve -ti pretiui starea cea paradisiaca, dér' nu o veti mai poté ave. Imitarea oligarchiei vecine e espirarea romanismului, care numai in libertate póte inflori si in egalitate perfecta. —

Varietati.

Multiumita publica

se esprime urmatoriloru domni, cari cu ocasiunea balului reuniunei femeiloru romane din Brasiovu, tienutu in 15/27 Ianuariu 1872, au contribuitu la fondulu acestei reuniuni:

T. DD.: Ilustr. sa parintele episcopu Ioane Ojteanu din Lugosiu pentru unu biletu 10 fl. v. a. Ilustr. sa parintele episcopu Ivacicoviciu din Aradu 1 fl. Ilustr. sa consiliariu aulicu Iacobu Bologa din Sibiiu 1 fl. 50 cr. si prin ilustr. sa consiliariu parintele protopopu Petru Badila 1 fl. 50 cr. Subjude Ioane Badila 1 fl. 50 cr. Parintele protopopu Ioane Hannia 1 fl. 50 cr. Dómn'a protopopésa Mari'a Hannia 1 fl. 50 cr. Rsm. d. I. Antonelli vicariu in Fagarasiu 1 fl. 50 cr., si prin d. vicariu dlu Bucuru Negrila 1 fl. 50 cr., Petroceanu 1 fl. 50 cr. Ilustr. sa capitanu supremu Tamasiu in Fagarasiu 1 fl. 50 cr., si prin ilustr. sa: dd. Nicolau Retsei 1 fl. 50 cr., Petru Popu 1 fl. 50 cr. Ilustr. sa presiedinte N. Siustai din Seghisiór'a pentru unu biletu 2 fl. Ilustr. sa comite supremu din Lugosiu Ivacicoviciu 3 fl. Ioane Spiru comerciante in Tólgyes a luatu singuru siese bilete 9 fl. Parintele Ioane Comsia din Zernesci 1 fl. 50 cr. D.

Danielu Nagy din Kézli-Vásárhely 3 fl. Gabriel Henter in Hidvég 3 fl. Prin dlu Trimbitasiu din S. Reginu s'au vendutu 6 bilete à 1 fl. 50 cr. 9 fl. D. Moroianu din Bucuresci 4 fl. 50 cr. Parintele archimandritu N. Popea 1 fl. 50 cr. D. I. Badila 1 fl. 50 cr. M. Badila 1 fl. 50 cr. I. Popescu 1 fl. 50 cr. M. Lazaru 1 fl. 50 cr. Sum'a 70 cr. v. a., care suma se transpune la comitetulu reuniunei femeiloru romane din Brasiovu. Totudeodata ne luamu libertatea a rugá pe toti acei domni, cari au primitu invitari, se binevoiésca a tramite séu biletele séu pretiulu loru, pentru cá se putemu da socotéla finala comitetului reuniunei

Comitetulu arangiatoriu.

— **Avisu.** Onor. Redactiune dela „Amvonulu“ este frumosu rogata se aiba bunatate, catu mai grabnicu, a dispune despre cei 4 fl. v. a., ca prenumeratiune la „Amvonulu“ pro an. 1871, ori se capatu banii ori fóia; pana acum n'amu primitu inca nici unu numeru. Brasiu in 14/26 Ian. 1872.

Teodoru Popu, invetiatoriu.

— Suntemu invitati a da publicitatei urmatóri'a notitia:

„Nr. 40/1872. Ecsamenele de primavéra pentru cualificarea invetiatoriloru se voru tiene in preparandi'a r. de statu din Der'a comitatulu Unedórei in 19 Martiu 1872 st. n. catu si in dilele urmatórie.

Despre acést'a se incunoscientiéza toti aceli candidati de invetiatori, cari voru voli a se supune acestui rigorosu, cu acea observare, cá se -mi asterna cererile loru provedute cu testimoniulu baptismale, despre ocuparea loru de pana acum, despre studiele absolvite si portarea loru morala, celu multu pana in 5 Martiu, finduca acelia, cari se voru insinuá mai tardiu, nu se voru admite in sensulu prescriseloru sustatórie la depunerea ecsamenelui.

NB. Ecsamenele se potu depune in preparandi'a acest'a si in limb'a romana.

Der'a in 30 Ianuariu 1872 st. n.

Ludovicu Szeremley m/p.,
inspectorele r. scol.“

— Rebonificarea speseleoru pentru unu fetioru ostasiu din c. r. armata in transitu face 14 cr. in Transilvani'a, in Ungari'a 19 si 17½ cr., in Croati'a 14½ cr. —

— In Temisiór'a, suburbiu, in urm'a prea marei umedieli apatóse s'a ruinatu 2 case fara periclitare de vieti de ómeni. Cladirea in locuri cufundóse si umede, se vede si de aici, catu e de nesecura. —

— Ecsamenele sem. la academi'a de drepturi in Sibiiu se voru tiené dela 15—29 Febr. Amu dori se fimu informati despre numerulu si progresulu juristiloru romani si din tóta Transilvani'a si Ungari'a, cá se ne potemu cu totii bucura, or' ingrigi de o stare mai inlesnitória! —

— **(Diuarla si planu de invetiamentu.)** La oficiulu protopopescu gr. cat. romanu din Clusiu se afla de vendutu in folosulu fondului tractuale scolariu diuaria de a inferi séu inscrie absentiele, si progresulu prunciloru din scólele popularie a **6** cr. ecsemplariulu, tiparitu pre charthia de scrisu. Totu in folosulu fondului tractuale scol. se afla de vendutu si unu planu de invetiamentu pentru scólele popularie a **6** cr. ecsemplariulu. In acestu din urma materi'a din tóte obiectele de invetiamentu, poftite de legea civile, este impartita dupa 3 despartiemente ale pruncilorn. Planulu acest'a s'a compusu, pentruca s'a vediutu a fi fórte de lipsa din causa, ca fara unu planu de invetiamentu docentii nu sciu, ce si catu se propuna din fiacare obiectu intr'unu anu. Ambele suntu aprobate de prea veneratulu consistoriu metropolitanu din Blasiu. —

— **Invitare** de prenumeratiune la 15 predice intocmite in contra vitiuriloru si acomodabili in ori-ce tempu. — Diumetate din venitulu curatu e destinatu spre infiintiarea fondului academiei romane de drepturi.

Terminulu prenumeratiunei e defiptu pre 20 Aprile a. c., éra pretiulu — acomodatu dupa numerulu prenumerantiloru — se va face cunoscutu la punerea sub tiparu a cólei prime.

Opusiorulu — care va esí si se va espedá prenumerantiloru celu multu pana in ultim'a Maiu — va costá din unu tomu in 13—15 cóle tiparitu in octavu.

Banii de prenumeratiune se voru tramite numai dupa defigerea pretiului.

Despre spesele si venitulu curatu se va face ratiociniu in diurnale — documentatu cu atestatu dela tipografi'a respectiva si censuratu din partea prea ven. ordinariatu diecesanu.

In casu de concursu numerosu alu prenumerantiloru — numerulu predicéloru va cresce la 20.

Sperezu, ca prea ven. cleru nu -si va retrage nici cu asta ocasiune marinimos'a partenire.

Celealalte diurnale romane suntu rogate a reproduce acestea in colónele sale.

Gherl'a in 18/6 Ian. 1872.

Ioane Papiu m/p.,
preutu la penitentiariulu transilvanu.

„Concordia parvae res crescunt, discordia maximae dilabuntur.“

Cu acestu proverbiu vechiu inse fórte adeveratu fia-ne ertatu a incepe respunsulu nostru la provocarea stimatei Redactiuni in Nr. 1 alu diurnalului „Gazet'a Transilvaniei“, in care a binevoitu a ne provocá, cá se damu vreo representatiune teatrale in folosulu fondului **academiei romane.**

Cu cea mai mare placere amu dori cu totii a poté corespunde stimatei provocari, inse cu dorere suntemu siliti a marturisí, ca citatulu proverbiu s'a adeveritu si la societatea nóstra de diletanti. Societatea nóstra, care pana acuma sustá si lucrá din tóte poterile intru propagarea culturei limbei romane cu succesu catu se póte mai favoritoriu, dorere din invidi'a séu póte din malití'a unei fractiuni neinsemnate din gremiulu societatei de lectura: s'a disolvitu; lucrat'a aceea fractiune din impulsu propriu seu indemnata de altii, anume nu scimu, presupunemu inse cumca desbinarea s'a facutu din indemnarea altora. Causa dupa parerea nóstra o presupunemu a fi urmatóri'a:

Cá societatea nóstra de diletanti se póta fi mai perfecta, mai stimata si mai patrocinata de catra publiculu romanu din Clusiu, amu eschisu dintr'ens'a una persóna, care dupa parerea nóstra nici decatu potea avé locu in o societate solida, care se corespunda scopului propusu, si asteptarei publicului inteligente din locu, amu provocatu trei domnisióre de romanu din familia buna si cu caracteru, cá se binevoiésca a luá parte activa la representarile nóstre teatrale, si ele fara intardiare se grabira a corespunde chiamarei loru de fiice romane, luandu parte la representatiunea nóstra din 3 Novembre 1871 causandu publicului de aici prin acurat'a si prompt'a loru portare o séra fórte placuta; acum cugetámu, ca societatea nóstra va incepe a inflori, cugetámu, ca ne romu ajunge scopulu, care trebue se lu aiba inaintea ochiloru fiacare societate de diletanti, dorere inse ne amu insielatu, ca-ce s'a viritu intre noi sementi'a discordiei si acea fractiune neconsiderabile, despre care se fach memorare, in locu de a fi cu multiamita si recunoscientia, facia cu cele trei domnisióre, si in locu de a le incuragia spre ulteriór'a intreprindere, a incputu a le deanima, silindule prin astfeliu de intreprinderi malitióse a se retrage dela societatea nóstra, ba ce e mai multu pe unii membri mai buni ai societatei a incputu ai persecuta, pe unulu dintre noi la si eschisu din societate cu prepusu póte de a poté vêri ér' in societate persón'a acea odata eschisa, scopulu si l'a ajunsu; noi adica partea cea mai mare a societatei amu renunciatu si ne amu retrasu nevoindu a da ansa la mai multe certe; totu asemenea s'au declaratu si cele trei domnisióre.

Acést'a e causa cumca din 3 Decembre 1871 st. n. nu s'a mai datu representari. Ne amu tienutu de datorintia a desluci lucrulu, cá nu cumva stimat'a Redactiune se vina la acelu prepusu, ca dóra noi amu fi indiferenti facia cu binele comunu, inaintarea culturei poporului romanu. Noi din parte-ne amu volitu in preséra si in séra Craciunului nostru a da dóua representatiuni, una in folosulu fondului academiei romane, ér' cealalta in folosulu fondului bibliteci studentiloru romani din Clusiu, durere inse acestu planu nu s'a potutu realisá.

Onor. Redactiune este rogata se binevoiésca a publicá acestu respunsu alu nostru, spre orientarea stim. publicu romanu, care póte pe noi ne va invinovati, pentruca nu intreprindemu vreo representatiune in folosulu fondului academiei romane.

Clusiu 22 Ianuariu 1872,

Augustinu Cosma, fostulu notariu alu soc. teatr.
Paulu Demianu, membru comitetului soc. teatrali.
Ioane Godoleanu, cassariu si secretariu soc. teatr.
Georgiu Crisianu, membru societ. diletante.
Ioane Baciu, membru dilet.
Membrii societatei de lectura: Ioane Anderco, Basiliu Balanu, Alexandru Ciurileanu, Nicolau Tohsti, Teodoru Gligu, Nicolau Chintonu, Ioane Rusu, Emiliu Hosszu, Iuliu Anceanu, Alexandru Anceanu, Vasiliu Ortianu, Basiliu Ghetie.“ —

Domniloru si fratiloru! Se calcamu pe orce ambitiune; chiaru si repararea de lesiunea onórei se o amanamu, pana candu vomu fi facutu destulu reclamarii necesitatiloru comune generali, cari ne ceru tóta abnegatiunea. Tocma, candu vedemu, ca dusmanulu inaltiarei nóstre si veresce cód'a spre a ne imparechiá, pentru a ne pune pedeca la inaintarea intreprinsa, tocma atunci avemu cea mai santa oblegatiune a cede unulu altuia, a sacrifica chiaru si pretensiuni private pentru concordia, in favórea victoriei generali asupra satanei sfasietoriu — cace altfeliu ne dovedimu, ca inca n'amu ajunsu a ne sci invinge pe noi insine, nu la acelu gradu de soliditate de caracteru, catu se ne conducemu singuru de: Sapientiori cedendum, stultiori remittendum. Deci ve rogu, se faceti, cá scopulu comunu se invinga preste particularitati si ve vomu aplaudá! — Red.

Nr. 46/1872 civ. 1—3

Publicatiune.

Prin care se face de obste cunoscutu, cumca domnulu advocatu Andreas Csiki spre practicare si a stramutatu locuinti'a s'a dela Turd'a la Brasiovu, primindu asupra s'a, dupa aratarea s'a cancelari'a domnului procuratoru ung. si fostului advocatu Adolf Kenyeres.

Brasiovu in 15 Ianuariu 1872.

Din siediinti'a tribunalului r. ung.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de fisicu montanu in opidulu reg. Abrudu, devenitu in vacantia, cu care este impreunatu unu salariu anualu de 750 fl. v. a., intertenimentu de calu 120 fl., bani de cortelu 100 fl. si dreptulu de pensiune dupa normele statului, se deschide prin acésta concursu.

Competitorii la acésta statiune au de a-si substerne cererile loru documentate, ca au praxea si pregatirea receruta in facultatea medicinala, si cu deosebire ca au cunoscienti'a limbei romane si a celei maghiare, — adresandule „Comitetului fondului pisetale“ in Abrudu, pana la terminulu prefiptu 26 Februariu a. c.

Dela comitetulu fondului pisetale din Abrudu si Rosi'a.

Abrudu in 25 Ianuariu 1872.

Simeonu Balintu m/p.,
2—3 presiedinte.

Publicatiune.

Una posesiune afiatória in cetatea Kézdi-Vásárhely constatatória din dóua edificia de locuitu cu celaria (pivnitia) uscate si boltite afiatórie sub ele; dintr'o móra artificiósa de aboru cu trei róte, dintr'unu magazinu de bucate, grasdu si cu fauria, provediute cu tóte cele de lipsa, tóte in stare solida si de nou didite; mai incolo dintr'unu edificiu isolatu diditu din lemnu, facutu pentru o fabrica de stearcu, din o curte mare si din o gradina spatiósa de legume si de fructe, se vinde de buna vóia sub conditiunile cele mai favorabile. Mai de aprópe se se intrébé in Brasiovu la proprietariulu

Ioachimu Pánczél,
1—3 asesore judiciale reg.

Cursurile

la bursa in 6 Febr. 1872 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 40	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	9 „ —	„ „
Augsburg	—	—	111 „ 35	„ „
Londonu	—	—	112 „ 90	„ „
Imprumutulu nationalu	—		62 „ 60	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%			71 „ 10	„ „
Obligatiunile rurale ungare			80 „ 50	„ „
„ „ temesiane			78 „ 20	„ „
„ „ transilvane			77 „ 25	„ „
„ „ croato-slav.			— „ —	„ „

Redactoru respundietoriu
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui
IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.